WIJKANALYSE OOSTERBOER & EZINGE

WIJKPLATFORM Oosterboer Ezinge

BLOC

Auteurs:
Wijkplatform Oosterboer Ezinge
BLOC

3 december 2014

VOORWOORD

Het Wijkplatform Oosterboer - Ezinge heeft een wijkanalyse in de wijken Oosterboer en Ezinge uitgevoerd. Tijdens de vele gesprekken zijn onderwerpen aan de orde gekomen als samenleven in de wijk.

Het wijkplatform is trots dat zoveel inwoners uit Oosterboer - Ezinge mee hebben geholpen met het tot stand komen van deze analyse; een welgemeend woord van dank hiervoor.

Wat opvalt in positieve zin dat zoveel inwoners met erg veel plezier wonen en samenleven in de wijk; mensen hebben regelmatig contact met de buurt en de mensen die hierin leven.

Over de veranderingen in het groenonderhoud van de gemeente Meppel zijn veel reacties binnen gekomen. Het groenonderhoud werd als onder de maat ervaren. Er wordt opgemerkt dat de gemeente hierover niet of nauwelijks communiceert. De gemeente geeft inmiddels wekelijks uitleg op de gemeentelijke pagina's in de Nieuwe Meppeler.

Veel inwoners geven aan zelf wat aan het gemeentelijke groenonderhoud te willen bijdragen; men is bereid om zelf de schop of schoffel ter hand te nemen. O.a. aan het Hogestuk zijn al dergelijke initiatieven ontstaan.

Dit rapport is aangeboden aan de gemeente Meppel. Het wijkplatform wil in goede samenwerking met de gemeente een activiteitenplan opstellen. Over het vervolg wordt u geïnformeerd in onze nieuwsbrief.

Veel leesplezier gewenst!

Erik Roelofs
voorzitter Wijkplatform Oosterboer – Ezinge

Afbeelding 1. Het wijkplatform.
V.l.n.r. Henro Konterman, Jeanet Houwer, Emile de Vente, Kees van Leeuwen, Erik Roelofs, Els Boesjes, Hay Janssen, Ingrid van Hout en Annerieke van Dongen

1. INLEIDING

Doel

Het wijkplatform van de wijk Oosterboer/Ezinge heeft een wijkanalyse uitgevoerd om te weten te komen wat er leeft in de wijken Oosterboer en Ezinge. Waar liggen behoeften, wensen en talenten van inwoners?

Doel is om de aan de hand van de wijkanalyse acties te gaan ondernemen binnen de wijken om de leefbaarheid te behouden en te vergroten. Daarnaast wil het wijkplatform met haar onderzoek meer bekendheid krijgen.

Leeswijzer
In dit rapport wordt eerst een beschrijving gegeven van de twee wijken. Vervolgens wordt ingegaan op de aanpak van het onderzoek. In hoofdstuk 4 staan de bevindingen, gevolgd door de conclusies in hoofdstuk 5. Het rapport wordt afgesloten met een actielijst voor het wijkplatform, dat zij in samenwerking met de zorgpartijen op zal pakken.

Afbeelding 2. Statafelgesprekken (september 2014)

“Wij wonen hier met veel plezier”

“Particulieren mogen ook wel beter aangespoord worden om hun overhangend groen te snoeien!”

“Waar zijn de struiken voor mijn deur gebleven?”

“Het is een kindvriendelijke wijk”

“Het is een groene wijk”

“De wijk is ruim opgezet”

“Het is altijd een nette wijk geweest, we zetten ons er voor in om het zo te houden”

“We missen een goedkoop cafetaria of afhaalrestaurant”

“’s Avonds zie ik graag meer politie, om gekke dingen te voorkomen”

“Pas op voor verloedering”

“Ik heb hele fijne buren”

“Alles is gras geworden!”

“Ik zou wel iemand die eenzaam is willen bezoeken, maar ik weet niet waar ik die kan vinden.”

“We overlopen elkaar niet, maar als wij elkaar nodig hebben dan zijn we er voor elkaar.”

“Overal waar je woont heb je voor- en nadelen.”

“Voelt als een klein dorp en ik ben een dorpsmens.”

Afbeelding 3. Ganzen in de Oosterboer

2. DE WIJKEN

2.1 Oosterboer

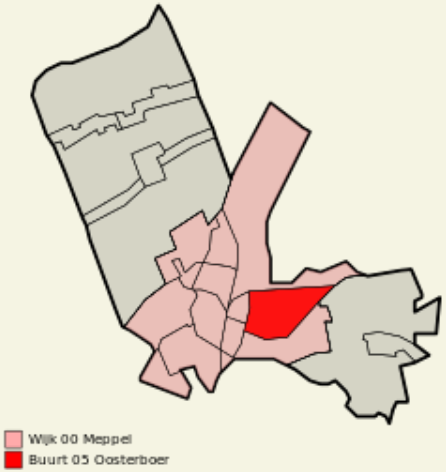

Afbeelding 4. Oosterboer

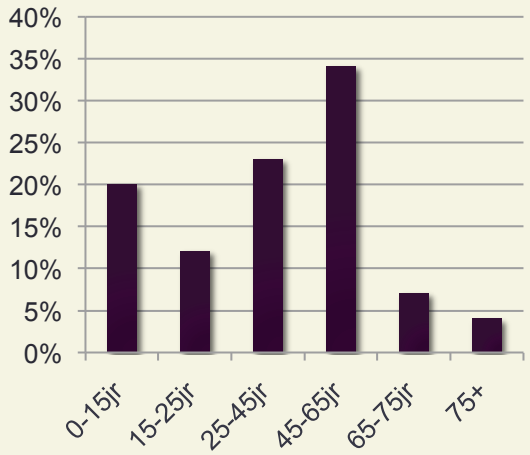

Tabel 1. Leeftijdsopbouw

Oosterboer is een ruim opgezette, groene wijk die zo'n 35 jaar bestaat. Mensen wonen er in het algemeen met plezier. 92% van de inwoners blijft langer dan 5 jaar wonen. Het is een van de grootste uitbreidingswijken van Meppel. De hele wijk is ruim 200 ha groot en bevat ruim drieduizend, voornamelijk grondgebonden woningen met kap (Wijkscans, 2012). Er wonen 7875 mensen. De meeste mensen in de wijk (33%) zijn tussen de 45 en 65 jaar. Met 1.561 kinderen is Oosterboer de wijk met de meeste jeugd (tabel 1).

Uit eerder onderzoek (SGBO, 2012) blijkt dat leefbaarheid goed scoort, dat er weinig sprake is van vermogensdelicten, sociale overlast, verkeersoverlast, leegstand/verval en bedreiging.
Oosterboer scoort iets minder dan het landelijk gemiddelde op sociale samenhang, publieke ruimte en het niveau van de voorzieningen (Wijkscans, 2012). De tevredenheid over het niveau en de aanwezigheid van voorzieningen is hoog t.o.v. andere wijken (SGBO, 2012). Er zijn diverse voorzieningen in de wijk zoals scholen, zorgorganisaties, winkels, welzijn en sportlocaties.

De inwoners van Oosterboer zijn hoog opgeleid (45%) en hebben een hoog inkomen (91%). De meeste mensen hebben een baan (58%) en slechts 1% zit op bijstandsniveau (SGBO, 2012).

2.2 Ezinge

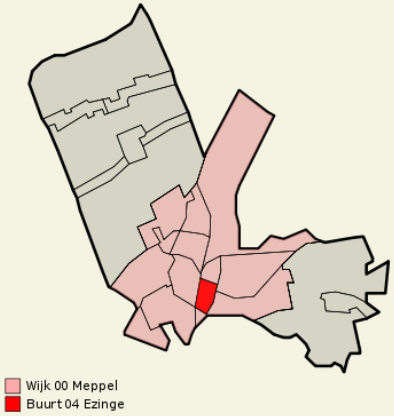

Afbeelding 5. Ezinge

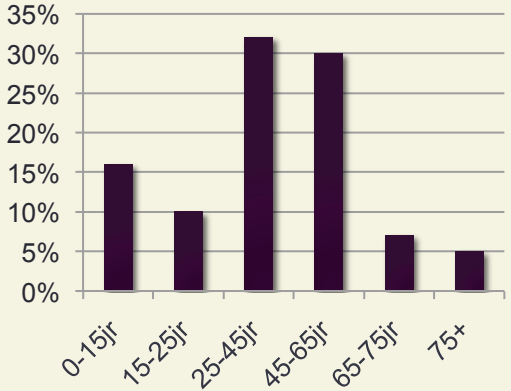

Tabel 2. Leeftijdsopbouw

Ezinge is een woonwijk die in de jaren ‘40 van de vorige eeuw is gebouwd. Het is een van de kleinste wijken van Meppel. De wijk is ooit ontstaan als industrieterrein met arbeiderswoningen. Er wonen 606 mensen. De meeste mensen in de wijk (32%) zijn tussen de 25 en 45 jaar. Ook wonen er relatief veel mensen in de leeftijdscategorie 45-65 jaar (tabel 2).

Uit eerder onderzoek (SGBO, 2012) blijkt dat Ezinge positief scoort op leefbaarheid, sociale samenhang en veiligheid. Ezinge scoort relatief minder op publieke ruimte, woningvoorraad en niveau van de voorzieningen - met name omdat er te weinig winkels voor de dagelijkse boodschappen zijn. Er zijn diverse voorzieningen waaronder sportvelden, het onderwijspark en P&R aan de achteringang van het station.

De inwoners van Ezinge zijn voornamelijk laag opgeleid (43%) en hebben een hoog inkomen (61%). De meeste mensen hebben een baan (59%) en slechts 4% zit op bijstandsniveau (SGBO, 2012).

3. AANPAK

Het onderzoek (1)

Voorproces
Tijdens een bijeenkomst van alle zorgaanbieders in de wijken, het wijkplatform, Welzijn Mensenwerk, MEE Drenthe en de gemeente, is de behoefte uitgesproken om meer over de wijk te weten te komen. Het idee van een wijkanalyse was geboren.

Bij de vraag wie deze analyse dan uit zou moeten voeren, werd meteen gedacht aan het wijkplatform. Vervolgens is het wijkplatform benaderd en zij hebben deze uitdaging met veel enthousiasme opgepakt.

Het opstellen van een wijkanalyse is veel werk voor een handvol goedwillende vrijwilligers. Daarom is er professionele ondersteuning gevonden in de persoon van Lisette van der Meer (BLOC). Ook de sociaal werker, Jan Bomers, en de wijkregisseur, Henk den Toom, hebben het platform bijgestaan. De werkgroep is aangevuld met professionals en vrijwilligers uit het veld.

Afbeelding 6. Burendag/open bedrijvendag, 27 september 2014

Het onderzoek (2)

Verloop onderzoek
De werkgroep heeft een enquête opgesteld. De vragen zijn na onderzoek van de al bestaande documenten tot stand gekomen. Gekeken is welke informatie al beschikbaar is en waar het wijkplatform graag meer van wilde weten.

De enquête is verspreid onder 3.500 huishoudens van deze wijken. In de periode van 13 juni t/m 4 juli 2014 hebben zo'n 700 inwoners de enquête (digitaal of op papier) ingevuld.

Van de invullers van de enquête is 48% man en 52% vrouw. De mensen die wat ouder zijn en die langer in de wijk wonen hebben relatief gezien het meest gereageerd op de enquête (tabel 3). 58 respondenten wonen in Ezinge en 624 in Oosterboer.

Na de enquête zijn verschillende statafelgesprekken gevoerd, waarin inwoners uitgebreider hebben verteld over onderwerpen die spelen in de wijk. De statafelgesprekken zijn in september gehouden op diverse locaties. In totaal is met ongeveer 120 mensen gesproken. Er is bewust meer met jongeren gesproken, omdat zij de enquête relatief minder vaak hebben ingevuld.

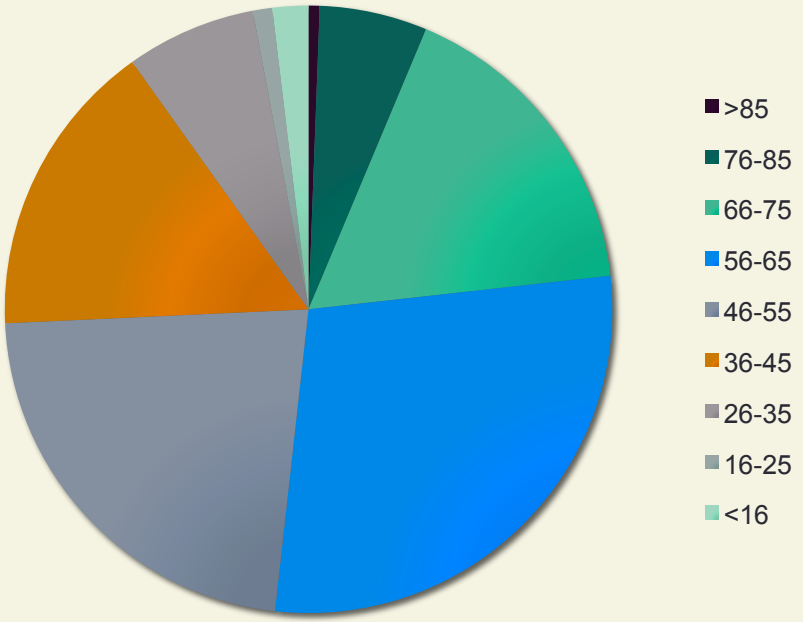

Tabel 3. Leeftijd respondenten

4. BEVINDINGEN

De bevindingen uit de wijken zijn uitgesplitst naar drie onderwerpen: ‘woonomgeving en bereikbaarheid’, ‘samenleven in de wijk’ en ‘talenten in de wijk’. Hieronder volgen eerst enkele algemene bevindingen.

Algemene tevredenheid
De tevredenheid over de wijk is groot: 85% van de respondenten beoordeelt de wijk als goed of zelfs zeer goed (tabel 4). Mensen blijven lang in de wijk wonen. De meesten wonen er langer dan 15 jaar (tabel 5). Inwoners vinden het in het algemeen een rustige, veilige en groene wijk.

Bekendheid wijkplatform
Het wijkplatform blijkt al bij 72% van de respondenten bekend. Dit was boven verwachting. Door het houden van de enquête en de statafelgesprekken is de bekendheid nog verder vergroot.

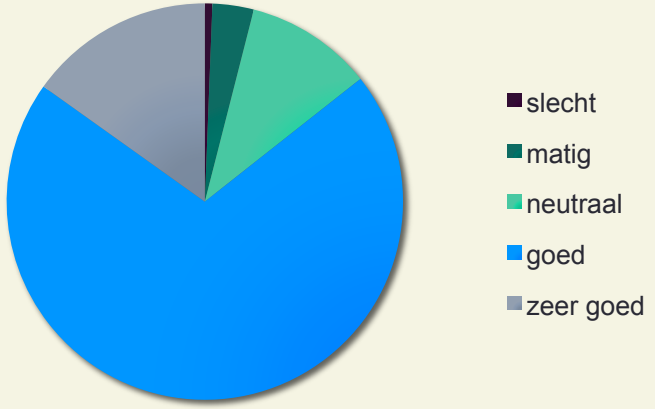

Tabel 4. Tevredenheid over de wijk

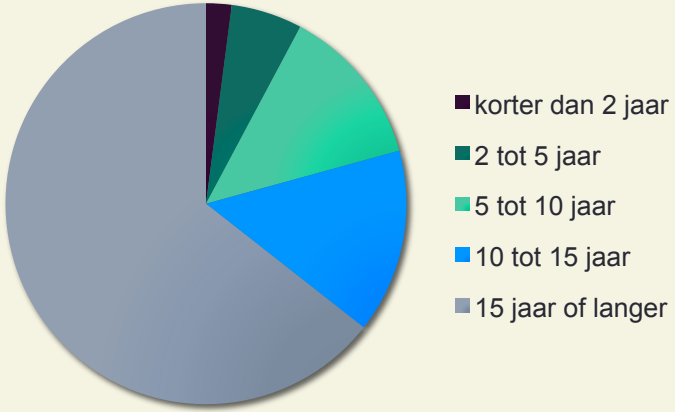

Tabel 5. Woontijd in de wijk

4.1 Woonomgeving en bereikbaarheid (1)

TOP-3 verbeterpunten woonplezier

1. Betere groenvoorziening
2. Minder hondenpoep/zwerfvuil
3. Meer (verschillende) winkels

Afbeelding 7. Kwaliteit van groen

Woonplezier
Mensen wonen met plezier in de wijk. Van 92% van de respondenten geeft 59% aan met veel en 33% met heel veel plezier in de wijk te wonen. Dit verklaart ook deels waarom mensen lang in de wijk wonen. Mensen zijn 'honkvast'.

Inwoners zijn het meest tevreden over de hoeveelheid groen, de rust, ruime opzet en het aantal (voldoende) voorzieningen.

Als top-3 verbeterpunten wordt betere groenvoorziening, minder hondenpoep/zwerfvuil en meer verschillende winkels genoemd.

Opvallend is ook dat het beperkt aantal toegangswegen veel wordt genoemd. Daarnaast geven inwoners aan dat de wijk echt een doolhof kan zijn. In Ezinge springt eruit dat mensen ontevreden zijn over bezoekers van het station die in hun straat parkeren.

4.1 Woonomgeving en bereikbaarheid (2)

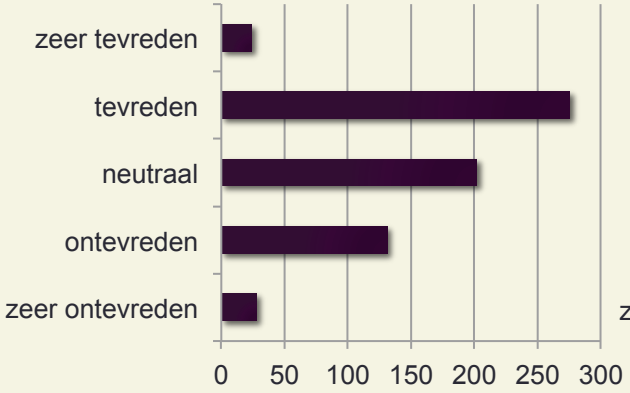

Tabel 6. Schone en nette leefomgeving

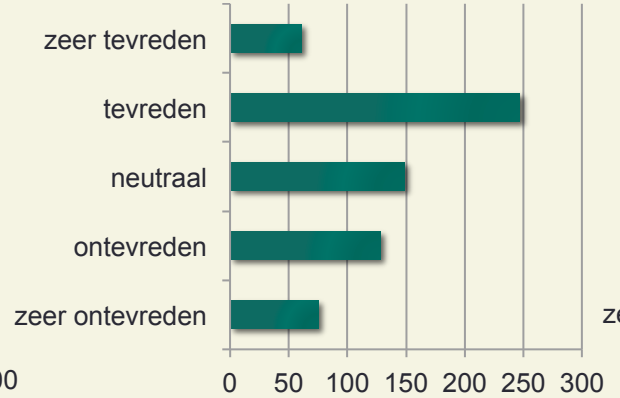

Tabel 7. Groene leefomgeving

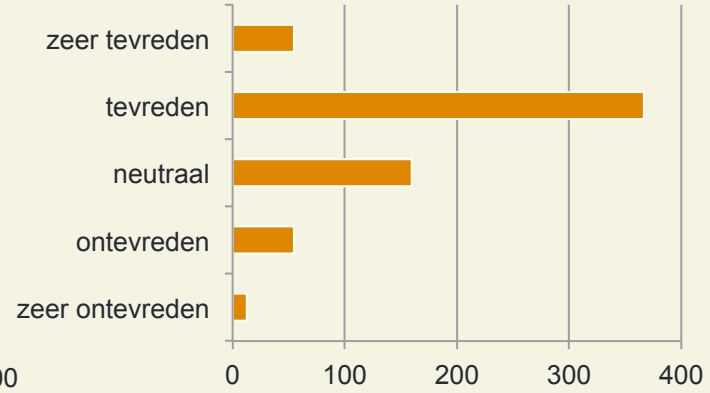

Tabel 8. Veilige leefomgeving

Leefomgeving: schoon, groen en veilig?
Iets minder dan de helft van de respondenten oordeelt naar tevredenheid over de schone en nette leefomgeving. Opvallend is dat respondenten over de groene en schone/ nette omgeving minder tevreden zijn dan over een veilige leefomgeving. Hierin is dus het meest te verbeteren.

Over de veiligheid is het merendeel van de respondenten tevreden. Uit de Veiligheidsmonitor 2014 blijken dezelfde positieve cijfers voor de wijken Oosterboer en Ezinge.

“Ik ben vooral tevreden over de verkeersveiligheid binnen de wijk. Kinderen laat ik zonder problemen naar vriendjes en familie fietsen.”

“Er zijn te veel bloemenwinkels.”

“Het winkelaanbod is voldoende voor de dagelijkse boodschappen.”

“Ik zou graag wat meer contact willen.”

“Er wordt te hard gereden door automobilisten.”

“Ik heb met bijna niemand contact, bijna niemand groet.”

“Mijn man en ik wonen al 30 jaar met veel plezier in de Oosterboer, dichtbij voorzieningen, scholen, winkels, natuur, cultuur en wegennetwerk.”

“Het voelt goed, “alles” in de buurt.”

“Fijn om te wandelen.”

“Goede voorzieningen.”

“Een koffiehoek met bankje in het winkelcentrum zou fijn zijn.”

“In deze harde maatschappij is het goed om de leefbaarheid te behouden en vergroten. Ik hoop dat het wijkplatform samen met inwoners dit kan waarmaken.”

“Zo’n wijkplatform is een mooi initiatief.”

“Iedereen is erg op zichzelf.”

“Wij wonen hier met veel plezier.”

“Meer variëteit in winkelaanbod.”

Afbeelding 8. Woningen in Ezinge

4.1 Woonomgeving en bereikbaarheid (3)

Afbeelding 9. Onderwijspark

Afbeelding 10. Fietstunnel

Bereikbaarheid
De respondenten zijn het meest tevreden over de bereikbaarheid van de wijk per fiets, brommer en scootmobiel.

Het minst tevreden zijn mensen over de mogelijkheden om met het openbaar vervoer te reizen. Toch is 32% hier wel tevreden over. Voor 58% van de respondenten is het openbaar vervoer niet van toepassing.

Op de vraag waarom de bereikbaarheid niet goed is werd divers gereageerd. Enkele knelpunten zijn:

- moeilijkheden fietstunnel
- beperkte toegangswegen
- afstand naar de stad
- dienstregeling ov weekend is beperkt
- overhangend onkruid, takken, hobbels, gaten op de fiets- en wandelpaden.

4.1 Woonomgeving en bereikbaarheid (4)

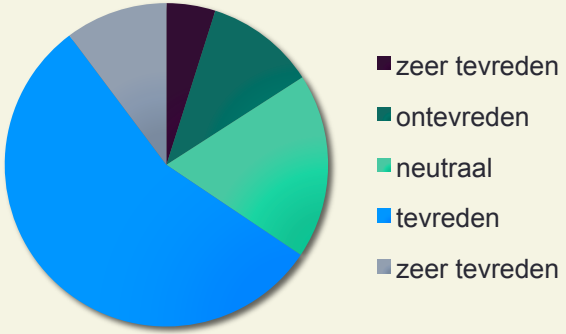

Tabel 9. Tevredenheid over fiets- en wandelpaden

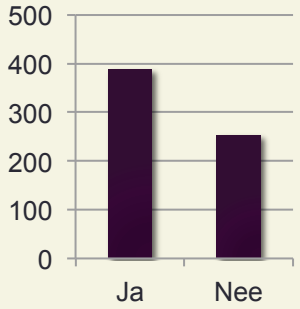

Tabel 10. Zijn de fiets- en wandelpaden in orde?

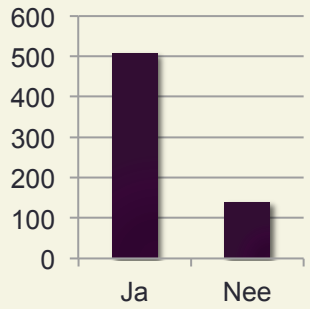

Tabel 11. Zijn de voorrangssituaties in orde?

Fiets- en wandelpaden

Naar aanleiding van het rapport 'Rapper op de trapper' (ChristenUnie, 2013) is op de fiets- en wandelpaden verder doorgevraagd. Hierin wordt gesteld dat de fietsinfrastructuur bij de opzet van de wijk te weinig aandacht heeft gekregen. Uit tabel 9 blijkt dat 66% van de respondenten tevreden of zeer tevreden is over de fiets- en wandelpaden. Er zijn wel verbeterpunten (tabel 10 en 11), o.a. duidelijkheid over voorrang (zie verder pagina 18).

Tegenstellingen

Opvallend is dat er m.b.t. woonomgeving en bereikbaarheid veel tegengestelde antwoorden worden gegeven: sommigen willen meer drempels, anderen minder. Sommigen willen meer verlichting, anderen minder. Sommigen vinden het weghalen van bosjes vreselijk, anderen vinden het ervoor in de plaats gekomen gras juist fijn. Zoveel mensen, zoveel wensen!

4.2 Samenleven in de wijk (1)

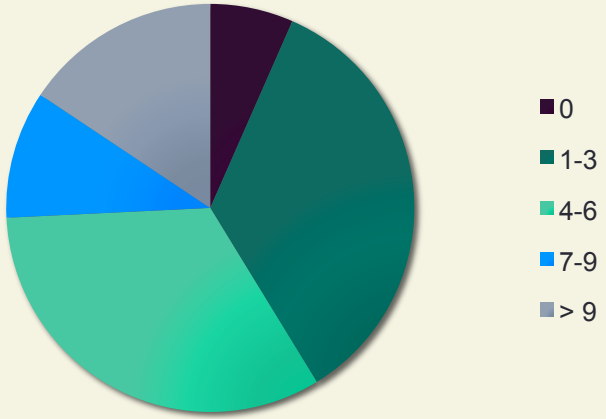

Tabel 12. Op hoeveel mensen in de wijk kunt u beroep doen?

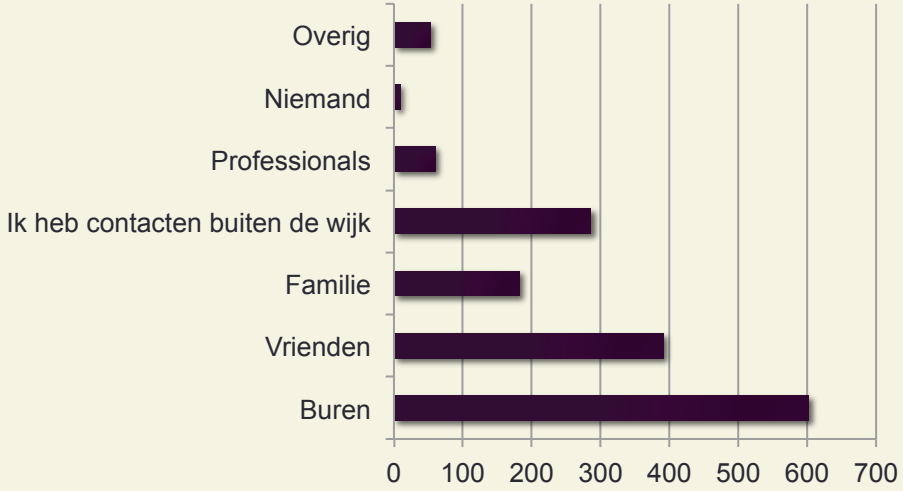

Tabel 13. Met wie heeft u contact?

Er komt een positief beeld naar voren over het samenleven in Oosterboer en Ezinge. Net als het onderdeel woonomgeving en bereikbaarheid zitten de verbeteringen hier in de details.

Contacten in en buiten de wijk

7% geeft aan dat zij op niemand in de wijk een beroep kan doen (tabel 12). De kans is groot dat een deel van hen wel mensen buiten de wijk heeft op wie zij een beroep kan doen (tabel 13: 9 respondenten hebben geantwoord dat ze met niemand contact hebben). Vaak is er minstens 1 contact mogelijk.

16% van de respondenten heeft behoefte aan meer contact in de wijk. 77% van de respondenten geeft aan dat er voldoende activiteiten in de wijk zijn om mensen te ontmoeten. 23% ziet liever meer activiteiten om elkaar te kunnen ontmoeten.

Er bestaat wel een opvallend verschil met het WMO-onderzoek (SGBO, 2012). 12% van de inwoners van Ezinge en Oosterboer geeft daarin aan geen sociale contacten te hebben in de wijk. Dit zou te maken kunnen hebben met het verschil in onderzoeksperiode (zomer vs. winter) of met de precieze vraagstelling.

4.2 Samenleven in de wijk (2)

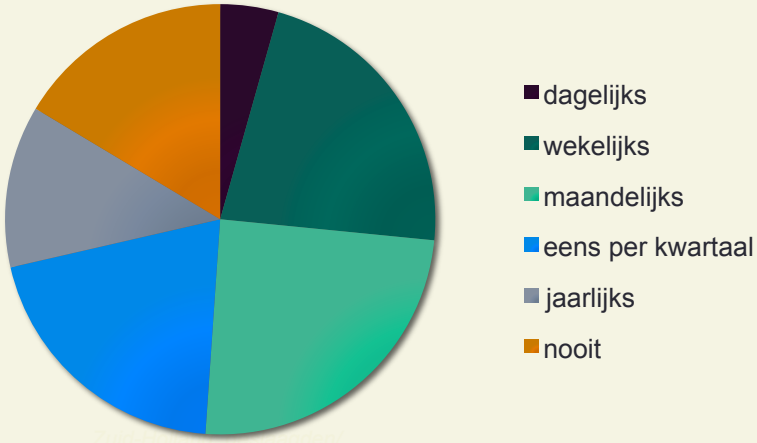

“Ik zou wel iemand die eenzaam is willen bezoeken, maar ik weet niet waar ik die kan vinden.”

“Ik wil wel ouderen bezoeken, maar ik weet niet hoe ik dat kan aanpakken”

Tabel 14. Hoe vaak helpt u iemand in de wijk?

Het bieden van hulp

Meer dan de helft van de respondenten helpt minimaal maandelijks iemand in de eigen wijk (tabel 14). Er is dus een bepaalde openheid en bereidheid tot hulp in de wijk. Mensen geven wel aan dat ze (alleen) helpen als het hen wordt gevraagd. Het kan zijn dat door vraagverlegenheid geen beroep op hen wordt gedaan. Ook is er onbekendheid over hoe mensen met hulpbehoevenden of eenzame mensen in contact kunnen komen.

Uit het WMO-onderzoek (SGBO, 2012) blijkt dat het sociaal vangnet zowel in Oosterboer als in Ezinge goed is ontwikkeld.

Opvallend is dat meer dan een derde van de respondenten niet weet waar ze met vragen of problemen terecht kan.

4.2 Samenleven in de wijk (3)

Een aantal zorgpartijen (De Trans, Zorgcombinatie Noorderboog, de Stouwe, Icare, Promens Care, Vanboeijen) en MEE Drenthe hebben naar aanleiding van de enquête aanvullende vragen gesteld aan hun cliënten (o.a. verstandelijk gehandicapten en ouderen). Let op: deze vragen zijn aan een beperkt aantal mensen gesteld.

Een aantal bevindingen:

- De meeste mensen voelen zich “geaccepteerd” in de wijk.
- Een aantal personen geeft aan geen hulp te krijgen van de buren of weinig tot geen contact te hebben met de wijk. Meer contact is voor sommigen wenselijk.
- De meeste mensen willen meer activiteiten in de wijk. Ze houden van wandelen en fietsen. Slechts enkelen zijn op de hoogte van activiteiten buiten hun eigen tehuis.
- De speelvoorzieningen in Oosterboer zijn niet aangepast voor kinderen met een beperking.
- Een klein winkelcentrum met een supermarkt of cafetaria in de buurt zou prettig zijn.

4.3 Talenten in de wijk (1)

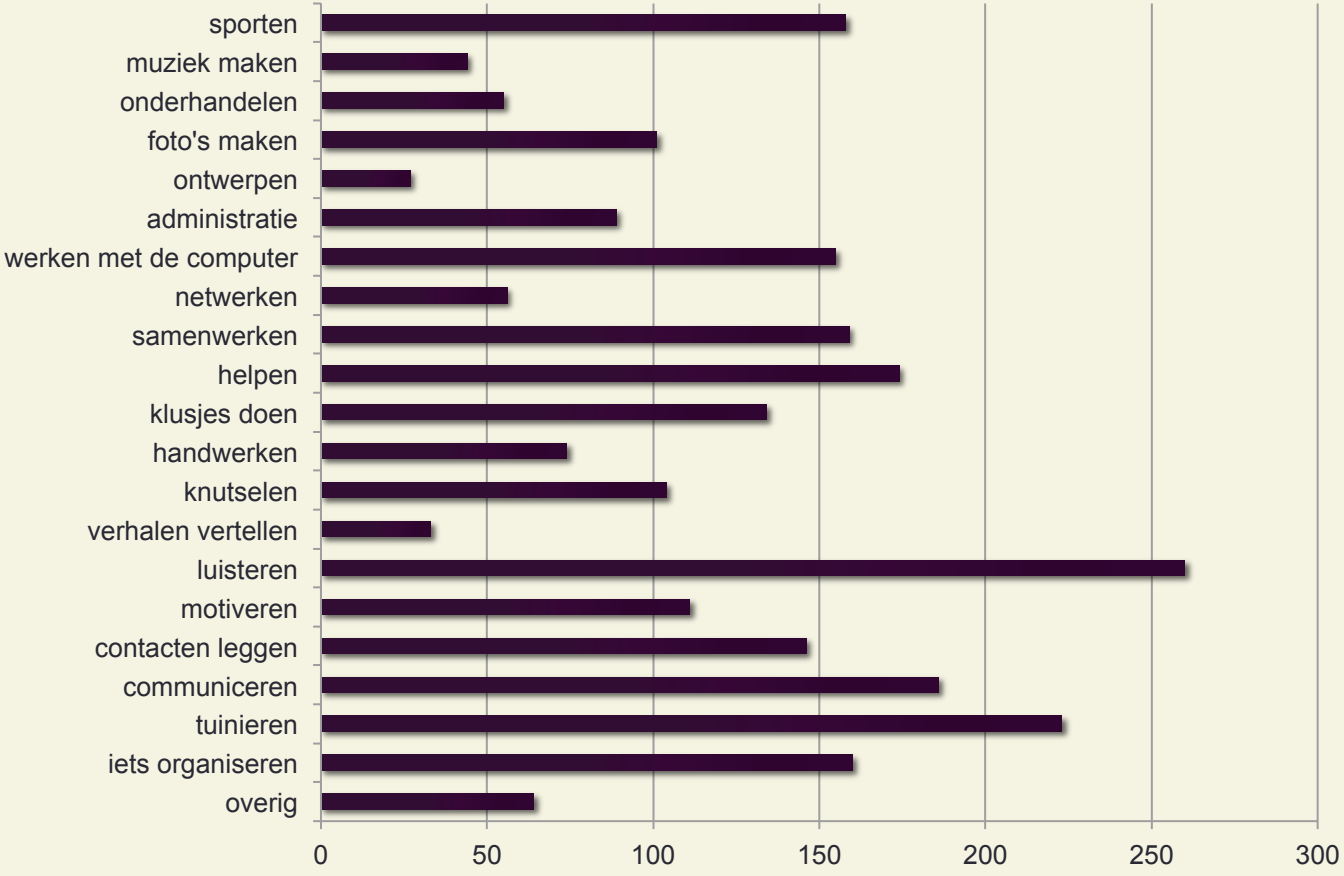

Uit de enquête blijkt dat er veel potentie is in de wijk. De ‘talenten’ luisteren en tuinieren springen eruit (tabel 15). Verder is er erg divers geantwoord.

Dit biedt kansen voor meer inzet in de eigen wijk: meer dan een derde geeft aan dat hij/zij dit talent daadwerkelijk wil inzetten. Het grootste deel wil dit niet.

Tabel 15. Talenten van inwoners

5. CONCLUSIES

De inwoners van Ezinge en Oosterboer zijn in het algemeen erg tevreden over hun wijk. Ze vinden dat hun wijk ruim is opgezet, veilig en rustig is en veel groen heeft. Ook blijkt er veel (verborgen) talent in de wijken te zitten. Mensen geven aan goed naar anderen te kunnen luisteren en van tuinieren te houden. Ook is er bereidheid om de talenten in de wijk in te zetten. Dat biedt kansen.

Er wordt veel georganiseerd in de wijken, al sluiten vraag en aanbod nog niet altijd even goed op elkaar aan, of blijft aanbod verborgen.

We zien ook verschil tussen Ezinge en Oosterboer. In Ezinge is men niet altijd tevreden over de parkeervoorzieningen, mede omdat forenzen niet altijd goed gebruik maken van het P+R terrein. Ook was er angst/ontevredenheid voor de nieuw gebouwde scholengemeenschap. Tot slot verschillen de voorzieningen in de twee wijken.

Aandachtspunt voor beide wijken is het contact met elkaar. Bijna iedereen geeft aan terecht te kunnen bij iemand in de wijk. Toch is er sprake van eenzaamheid. Ook de kwaliteit van het groenonderhoud blijkt voor sommigen een doorn in het oog: de strategie en aanpak van de gemeente is onduidelijk en inwoners willen graag meedenken en -helpen. Andere knelpunten zijn het winkelaanbod, onduidelijke voorrangssituaties en de staat van sommige fiets- en wandelpaden.

Met groenonderhoud, aanpak van knelpunten en een betere aansluiting tussen vraag en aanbod kan het verschil worden gemaakt in de wijken.

6. ACTIELIJST

Drie speerpunten in 2015

1. **Versterken van het (zelf)beheer van het groen.**
    - Betere communicatie met de gemeente. Waarom worden bepaalde keuzes gemaakt? Is het mogelijk een keuze tussen 2-3 scenario's te geven? Wat is de planning? Het wijkplatform gaat hierover het gesprek aan met de gemeente.
    - Het stimuleren van zelfbeheer, in nauw overleg met de gemeente. Waar willen inwoners precies een rol pakken?

2. **Verbindingen leggen in de wijken**
    - Vraag en aanbod bij elkaar brengen. Waar hebben mensen behoefte aan? Wat is er al? Laten aansluiten bij de talenten in de wijk. Kernwoorden: 'van onderop' en 'klein beginnen'.
    - Eventueel opzetten nieuwe activiteiten waarbij ontmoeting centraal staat. In de enquête zijn al enkele mogelijke activiteiten en oplossingen genoemd: nordic walking, baby-gym, buurtbus.
    - Het is ook belangrijk te communiceren over de vraag en het aanbod, bijvoorbeeld in de nieuwsbrief.
    - Overleg met winkeliersvereniging over knelpunten (winkelaanbod) en suggesties van inwoners.

Afbeelding 11. Het groen in herfstkleuren

3. **Aanpak van knelpunten**
    - Het wijkplatform stelt een top-5 aan knelpunten samen (met de enquête als belangrijke input) op het gebied van parkeerplekken, te hard rijden, fiets/ wandelpaden, kruispunten. Voorbeeld: Brandemaat, Blankensteinweg.
    - Met geïnteresseerde wijkbewoners en gemeente kijken bij knelpunten: wat is er precies aan de hand, wat zijn mogelijke oplossingen, wie kan daarin wat betekenen? Duidelijke communicatie is hierbij van belang.
    - Aan het wekelijks spreekuur van het wijkteam (politie, sociaal werker, woningcorporatie en wijkregisseur) in De Boerhoorn wordt meer bekendheid gegeven. Hier kunnen mensen nieuwe knelpunten inbrengen.

Afbeelding 12. Kruispunt

Bronvermelding

SGBO 2012
Belevingsonderzoek Wmo onder inwoners 2012, gemeente Meppel

Wijkscans 2012
Een impressie van 7 wijken/dorpen van de gemeente Meppel, 18 december 2012

Veiligheidsmonitor 2014
Gemeente Meppel

ChristenUnie, 2013
Rapper op de Trapper in Oosterboer, naar een fietsvriendelijke wijk.

Met dank aan

Henk den Toom (Gemeente Meppel)
Jan Bomers (Welzijn Mensenwerk)
Erik Roelofs (Wijkanalysewerkgroep)
Annerieke van Dongen (Wijkanalysewerkgroep)
Hay Janssen (Wijkanalysewerkgroep)
Ingrid van Hout (Wijkanalysewerkgroep)
Grietje Westerhof (MEE Drenthe)
Miriam Bruinsma (MEE Drenthe)
Zorgcombinatie Noorderboog
De Stouwe
Vanboeijen
De Trans
Promens-care
Icare
Buurtzorg Nederland
Andersom Thuisbegeleiding
Woonconcept
Politie Drenthe
Huisartsenpraktijk Oldenburger/Schouten
Gemeente Meppel
Oecumenische wijkgemeente Het Erfdeel

COLOFON

WIJKPLATFORM Oosterboer Ezinge

BLOC

Auteurs:
Wijkplatform Oosterboer Ezinge
BLOC

Fotografie: Jan Bomers en Ingrid van Hout

3 december 2014